

Vážení klienti a obchodní partneři,

srdečně Vás zdravíme u dalšího vydání čtvrtletního newsletteru naší advokátní kanceláře.

Tématem tohoto newsletteru jsou změny v právní úpravě vlastnických struktur akciových společností. Přijetím nového zákona o zvýšení transparentnosti akciových společností dochází k výrazným změnám v právní úpravě listinných akcií, a to jak akcií na majitele, tak i na jméno. Je důležité zmínit,

že tento zákon nabyl účinnosti již 30. června 2013, a tudíž bez ohledu na účinnost nového zákona o obchodních korporacích, se akciové společnosti budou muset přizpůsobit novým pravidlům v této oblasti.

V legislativních novinkách se v tomto vydání dočtete o novele obchodního zákoníku, kterou se mění pravidla pro stanovení splatnosti smluvní ceny za dodávku zboží nebo služeb. V souvislosti s touto novelou se po letech mění zákonná sazba úroků z prodlení z dosavadních 7 % na 8 % přičtených k repo sazbě stanovené ČNB.

Dále se dozvíte o zrušení tzv. přísudkové vyhlášky Ústavním soudem a dopadech na náklady řízení, jejichž náhrada se klientovi přiznává rozhodnutím soudu. Závěrem Vás seznámíme s novelou zákoníku práce, která částečně uvolňuje opakované zaměstnávání na dobu určitou.

Závěrem bych si dovilil upozornit na naše pravidelné měsíční newslettery zabývající se rekodifikací soukromého práva. V průběhu posledního čtvrt roku se tyto newslettery zabývaly (i) obchodními podmínkami a kupní smlouvou, (ii) zajištěním dluhů a (iii) právními vztahy k nemovitostem. Jakákoli starší vydání všech našich newsletterů si můžete stáhnout na našich webových stránkách www.randa-legal.com nebo si je vyžádat přímo u advokáta, s kterým spolupracujete.

S přátelským pozdravem

Tomáš Rydvan, společník

Téma čísla

ZÁKON O ZVÝŠENÍ TRANSPARENTNOSTI AKCIOVÝCH SPOLEČNOSTÍ

Dne 30.6.2013 nabyl účinnosti zákon č. 134/2013 Sb., o zvýšení transparentnosti akciových společností, jehož účelem je vnést větší transparentnost do vlastnických struktur akciových společností. Tento zákon se dotýká všech akciových společností s listinnými akciemi, a to jak s akciemi na majitele, tak i na jméno. Nový zákon úzce souvisí s úpravou této problematiky obsaženou v novém zákoně o obchodních korporacích a zajišťuje plynulý přechod na rekodifikovanou právní úpravu účinnou od 1.1.2014. Pro praxi je však významné, že zákon o transparentnosti akciových společností je účinný již nyní a případný odklad účinnosti zákona o obchodních korporacích nebude mít na pravidla uvedená v zákonu o transparentnosti

akciových společností žádný dopad.

Konec listinných akcií na majitele

Zákon o zvýšení transparentnosti akciových společností především ruší možnost vydávání listinných akcií na majitele a upravuje proces změny doposud vydaných listinných akcií na majitele.

Zákon předpokládá, že akciové společnosti, které tento typ akcií emitovaly, rozhodnou nejpozději do 1.1.2014 o (i) změně těchto akcií na akcie na jméno, (ii) zaknihování akcií na majitele (tj. jejich registraci u centrálního depozitáře), anebo (iii) imobilizaci těchto akcií (uložení u banky). Poslední dvě varianty umožňují, aby akcie na majitele zůstaly zachovány i v budoucnosti, ovšem nadále již nikoliv v listinné podobě, nýbrž v elektronické evidenci.

Pokud společnosti žádnou z těchto změn neprovedou, k 1.1.2014 se listinné akcie na majitele automaticky mění na listinné akcie na jméno. Zákon o transparentnosti v této souvislosti ukládá společnostem a akcionářům zejména tyto povinnosti:

- společnosti musejí do 30.6.2014 uvést stanovy do souladu se zákonem a provést změnu zápisu formy akcií v obchodním rejstříku;
- společnosti musejí do 30.3.2014 způsobem určeným pro svolání valné hromady vyzvat akcionáře s akciemi na majitele k předložení akcií a upozornit akcionáře na následky případného prodlení s předložením akcií;
- akcionáři musejí do 30.6.2014 svoje dosavadní listinné akcie na majitele předložit společnosti k vyznačení nezbytných údajů nebo k výměně za nové akcie na jméno.

Nepředloží-li akcionář své akcie na majitele nejpozději do 30.6.2014 za účelem výměny či vyznačení změn, nebude po dobu tohoto prodlení oprávněn vykonávat svá akcionářská práva a nevznikne mu ani právo na dividendu. Touto sankcí má být zajištěna motivace akcionářů na uskutečnění všech nutných změn.

Změny u akcií na jméno

Nový zákon má dopad i na akcionáře držící akcie na jméno. Právní úprava jako taková, která se týká těchto akcií, se sice přímo nemění, zákon si však klade za cíl zprůhlednit tok dividend ze společnosti směrem k akcionářům.

Veškerá peněžitá plnění vyplývající z účasti na společnosti ve prospěch akcionáře (tj. typicky dividendy) mohou být nově poskytována výhradně bezhotovostním převodem na bankovní účet akcionáře vedený u osoby poskytující bankovní služby v rámci zemí OECD, EU nebo ve smluvním státě Dohody o Evropském hospodářském prostoru. Tato čísla bankovních účtů musí být zaznamenána i v seznamech akcionářů vlastnicích akcie na jméno. Akcionáři tak sami musí pečovat o to, aby jejich číslo účtu vedené v seznamu akcionářů bylo aktuální a správné.

Příslušná čísla účtů musí být společnosti sdělena nejpozději do dne první valné hromady společnosti konané po dni 30. června 2014. Společnost však musí akcionáře na tuto povinnost upozornit společně s uveřejněním pozvánky na tuto valnou hromadu.

Legislativní novinky

Novela obchodního zákoníku - přísnější regulace lhůt splatnosti

Dne 1.7.2013 nabyla účinnosti novela obchodního zákoníku, která implementuje směrnici 2011/7/EU. Nová právní úprava si klade za cíl zlepšení platební morálky a ochranu malých a středních dodavatelů zboží a služeb.

Novela rozšiřuje úpravu doby splatnosti a také zavádí lhůty pro převzetí zboží v obchodních závazkových vztazích mezi podnikateli. Zákon i nadále ukládá dlužníkovi povinnost zaplatit cenu za dodávku zboží nebo služeb do 30 dnů, není-li stranami sjednáno jinak; nově se však stanoví omezení maximální délky sjednané lhůty splatnosti. Doba splatnosti delší než 60 dní si smluvní strany mohou sjednat, pouze pokud to není vůči věřiteli hrubě nespravedlivé. Je-li dlužníkem veřejný zadavatel, je možné dobu splatnosti ujednat delší než 30 dní, jen pokud je to odůvodněno povahou závazku; doba splatnosti delší než 60 dní není přípustná. Novinkou v obchodním zákoníku je také úprava sjednané doby pro převzetí zboží nebo služeb, popřípadě ověření řádného plnění, která nesmí být delší než 30 dní. Delší dobu lze sjednat, jen pokud by takové prodloužení lhůty nebylo hrubě nespravedlivé vůči věřiteli.

Ustanovení vtělená do obchodního zákoníku zmíněnou novelou mají kogentní povahu a není tudíž možné se od nich odchýlit, smluvní ujednání odporující těmto normám by bylo považováno za neplatné. V takovém případě je strana poskytující plnění povinna splnit svůj závazek bez zbytečného odkladu poté, kdy byla druhou stranou o plnění požádána. Doba splatnosti při absenci konkrétního ujednání nebo při neplatnosti takového ujednání činí 30 dnů:

- (i) ode dne, kdy byla dlužníkovi doručena faktura nebo jiná výzva podobné povahy; nebo
- (ii) i bez výzvy k plnění:
 - a) ode dne doručení zboží nebo poskytnutí služby, není-li možné určit den doručení faktury nebo jiné výzvy podobné povahy, nebo bude-li mu doručena faktura nebo jiná výzva podobné povahy dříve, než zboží nebo služba,
 - b) ode dne převzetí, bylo-li ujednáno převzetí zboží nebo služby, popřípadě ověření, zda byl závazek řádně splněn, a jestliže mu bude doručena faktura nebo jiná výzva podobné povahy před převzetím nebo ověřením zboží nebo služby.

Změna zákonného úroku z prodlení

V této souvislosti je také nutné zmínit změnu nařízení vlády stanovující výši úroku z prodlení. Pro účely určení úroku z prodlení se repo sazba stanovená ČNB nově zvyšuje o 8 % (dosud 7 %). Došlo-li k prodlení před 1.7.2013, je úrok z prodlení počítán podle staré úpravy, tj. repo sazba zvýšená o 7 %; od 1.7.2013 se použije již nová osmiprocentní výše. Nově je také věřitel oprávněn požadovat vedle úroků z prodlení náklady spojené s uplatňováním pohledávky nejméně ve výši 1.200,- Kč, a to pouze pokud se jedná o závazkový vztah mezi podnikateli nebo mezi podnikatelem a veřejným zadavatelem. Tato úprava samozřejmě nevylučuje v případném sporu vymáhat další náklady spojené se soudním řízením (např. náklady právního zastoupení) vedle výše uvedených nároků.

Zrušení přísudkové vyhlášky

Dne 17.4.2013 zrušil Ústavní soud svým nálezem pod sp. zn. Pl. ÚS 25/12 tzv. přísudkovou vyhlášku Ministerstva spravedlnosti č. 484/2000 Sb. Přísudková vyhláška určovala paušální výši odměny za zastupování v občanském soudním řízení. Tato paušální odměna se odvíjela od hodnoty sporu a nezáleželo na složitosti sporu a počtu provedených úkonů právního zastoupení. Po zrušení přísudkové vyhlášky se budou pro vyčíslení nákladů právního zastoupení užívat ustanovení o mimosmluvní odměně vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, Advokátní tarif vypočítává odměnu za právní zastoupení jinak než přísudková vyhláška. Základní rozdíl mezi oběma vyhláškami byl v tom, že podle tzv. přísudkové vyhlášky nezáleželo při stanovení výše odměny advokáta na počtu tzv. úkonů právní služby, jinými slovy nezáleželo na složitosti a délce sporu, ale v podstatě pouze na hodnotě sporu; zatímco podle advokátního tarifu vždy záleží na počtu tzv. úkonů, tj. například počtu jednání s klientem, soudních jednání, počtu podaných písemných vyjádření, atd.

Cílem výše uvedeného rozhodnutí Ústavního soudu je především snaha omezit výši nákladů právního zastoupení při vymáhání tzv. bagatelních pohledávek (peněžitá plnění nepřevyšující 10.000,- Kč) a zlevnit tyto spory pro dlužníky. Na druhou stranu, v případě delších sporů s více úkony právní služby může odměna za právní zastoupení, jejíž náhrada se klientovi přiznává rozhodnutím soudu, podle advokátního tarifu dosáhnout i vyšší částky, než by tomu bylo podle zrušené přísudkové vyhlášky.

K této věci je třeba ještě uvést, že nároky na odměnu za právní zastupování, které byly pravomocně přiznány před zrušením přísudkové vyhlášky, jsou nadále platné a vymahatelné a mohou tak být předmětem výkonu rozhodnutí v exekučním řízení.

Průlom v omezení prodloužení pracovního poměru na dobu určitou

Novela zákoníku práce s účinností od 1.8.2013 doplňuje současnou úpravu řetězení pracovního poměru na dobu určitou. Dle stávající právní úpravy platí, že doba trvání pracovního poměru na dobu určitou mezi týmiž smluvními stranami nesmí přesáhnout 3 roky, s tím, že může být opakována nejvýše dvakrát. V případě, že jsou u zaměstnavatele dány vážné provozní důvody nebo důvody spočívající ve zvláštní povaze práce, pak bude zaměstnavatel nově oprávněn zaměstnanci navrhnout opětovně uzavření smlouvy na dobu určitou, pokud takový postup bude těmto důvodům přiměřený.

Zaměstnavatel v tomto případě písemnou dohodu s odborovou organizací upraví (i) bližší vymezení výše uvedených důvodů, (ii) pravidla jiného postupu zaměstnavatele při sjednávání a opakování pracovního poměru na dobu určitou, (iii) okruh zaměstnanců zaměstnavatele, kterých se bude jiný postup týkat, a (iv) dobu, na kterou se dohoda s odborovou organizací uzavírá. V případě, že u zaměstnavatele nepůsobí odborová organizace, je možné písemnou dohodu nahradit vnitřním předpisem, jenž bude obsahovat výše uvedené náležitosti.

Novela dále mění minimální dobu nepřetržitého odpočinku mezi koncem jedné směny a začátkem následující směny ze současných 12 hodin na 11 hodin, s tím, že dosavadní 12 hodinová doba odpočinku zůstává u zaměstnanců mladších 18 let.

Newsletter společnosti RANDA HAVEL LEGAL advokátní kancelář s.r.o. informuje obecně o vybraných legislativních změnách, judikatuře a právních problémech. Informace předkládané v newsletteru mají pouze informativní povahu a nepředstavují úplný přehled změn v legislativě, judikatuře či právní praxi. Do newsletteru jsou zařazovány informace, které naše advokátní kancelář vybírá dle vlastního uvážení s ohledem na zajímavost či praktickou využitelnost informací pro adresáty newsletteru. Aplikovatelnost v newsletteru publikovaných informací na specifické případy je závislá na konkrétních okolnostech. Tento newsletter nepředstavuje právní radu a RANDA HAVEL LEGAL advokátní kancelář s.r.o. neodpovídá za aplikaci závěrů či skutečností uvedených v newsletteru na jakýkoli právní případ.